

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

Community Organizations Development Institute (Public Organization)

๔๑๒ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๔๐ โทร. ๐๒ - ๓๗๘๘ - ๘๓๐๐ โทรสาร ๐๒ - ๓๗๘๘ - ๘๓๔๒

ประกาศสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

เรื่อง แนวทางการสนับสนุนโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่รัฐบาลได้มีแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัย ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ซึ่งมุ่งเน้นให้คนไทยทุกคนเข้าถึงสิทธิในที่อยู่อาศัย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ โดยใช้เป็นกรอบในการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะยาว และเสริมสร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายและครอบคลุมในทุกมิติ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนผู้มีรายได้น้อย เพื่อให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม และมั่นคง โดยการใช้โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยเป็นเครื่องมือ และนำไปสู่การพัฒนาชุมชนทั้งในด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต การบริหารจัดการทุนภายในชุมชน และส่งเสริมให้ชุมชนมีระบบการบริหารจัดการที่ดี โดยการบูรณาการและประสานความร่วมมือการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่น และภาคีพัฒนาที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การสร้างชุมชนเข้มแข็งและการพัฒนาที่เป็นระบบ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และข้อ ๕ แห่งข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับมติคณะอนุกรรมการบ้านมั่นคงและการจัดการที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จึงออกประกาศแนวทางการสนับสนุนโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การสนับสนุนโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม พร้อมมีระบบสาธารณสุขและคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่มากกว่าบ้านสู่ความมั่นคงของมนุษย์และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีความน่าอยู่อาศัยมากยิ่งขึ้น

(๒) เพื่อแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยอย่างเป็นระบบครอบคลุมชุมชนทั้งเมืองและชนบท โดยมีรูปแบบการพัฒนาที่หลากหลาย ครอบคลุมทั้งด้านการจัดการที่ดิน ระบบสาธารณสุข ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการออมทรัพย์ การบริหารจัดการองค์กร และการบริหารจัดการโครงการ เป็นต้น

(๓) เพื่อให้มีระบบการจัดการร่วมระหว่างชุมชนและท้องถิ่น โดยมีกลไกการทำงานร่วมกัน ประกอบด้วย ชุมชน หน่วยงานในท้องถิ่น และหน่วยงานระดับจังหวัด พร้อมทั้งเชื่อมโยงการพัฒนาและการแก้ปัญหาให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาของหน่วยงานในท้องถิ่น และแผนพัฒนาของจังหวัด

(๔) เพื่อให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดีของชุมชนท้องถิ่น มีระบบบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาอย่างเป็นระบบทั้งในชุมชน นอกชุมชน และในพื้นที่ระดับตำบล

(๕) เพื่อให้เกิดรูปธรรมและรูปแบบในการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชนอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนตามบริบทของพื้นที่ เกิดการจัดการร่วมกันของชุมชน ท้องถิ่น องค์กรพัฒนาต่าง ๆ สถาบันวิชาการ และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒ การสนับสนุนโครงการการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง จะต้องเกิดประโยชน์ แก่ชุมชนและประชาชน ดังนี้

(๑) เกิดการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในเมืองอย่างเป็นระบบให้ครอบคลุม ทุกชุมชนและผู้เดือดร้อนมากที่สุด

(๒) เกิดกลไกคณะกรรมการพัฒนาระดับเมืองและระดับตำบลที่มีองค์ประกอบ จากผู้แทน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคีพัฒนาต่าง ๆ

(๓) ชุมชนมีบทบาทหลักในการบริหารจัดการ แผนงาน งบประมาณ และในการดำเนินการ พัฒนาโดยมุ่งเป้าหมายให้ได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง และมีส่วนช่วยลดความเหลื่อมล้ำ

(๔) เกิดการพัฒนาคนอย่างกว้างขวาง มีผู้นำชุมชนที่เป็นนักยุทธศาสตร์ และนักปฏิบัติการ ในการขับเคลื่อนงานพัฒนา

(๕) เกิดความร่วมมือของภาคีเกิดทีมร่วมในการพัฒนาทั้งจากชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ

ข้อ ๓ สถาบันจะให้การสนับสนุนงบประมาณโครงการการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง เมืองและชนบท โดยมีเป้าหมายและกรอบงบประมาณสนับสนุนภาพรวม ๕ ภาค สนับสนุนเครือข่ายสลัม ๔ ภาค และภาคประชาสังคม จำนวนรวม ๖,๒๐๐ ครั้วเรือน วงเงินงบประมาณ ๕๐๑,๐๘๔,๐๐๐ บาท ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(๑) สนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยและปรับปรุงชุมชน

(๒) สนับสนุนพัฒนากระบวนการสำหรับภาคีเพื่อสร้างความร่วมมือในการทำงานพัฒนา ร่วมกับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ

ข้อ ๔ สถาบันกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามโครงการการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัย บ้านมั่นคงเมืองและกรอบเกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้เอื้อต่อรูปแบบการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน ดังนี้

(๑) แนวทางการดำเนินงานโครงการการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงเมือง

(๑.๑) จัดทำแผนการพัฒนาต่าง ๆ ที่ครอบคลุมทุก ๆ ด้านทั้งเมือง ซึ่งมากกว่าการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพียงอย่างเดียว เช่น การพัฒนาคน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ เป็นต้น

(๑.๒) สนับสนุนให้เกิดกลไกและคณะทำงานในระดับท้องถิ่นเพื่อสร้างความร่วมมือ ในการปฏิบัติการตามแผนพัฒนาเมือง

(๑.๓) ส่งเสริมกระบวนการออมทรัพย์และสนับสนุนกองทุนเมือง

(๑.๔) สนับสนุนให้ชุมชนและเครือข่ายเป็นผู้บริหารโครงการ และทำงานร่วมกับ เครือข่ายท้องถิ่น หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนระบบการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

(๑.๕) พัฒนาศักยภาพผู้นำและแกนนำขบวนองค์กรชุมชน เพื่อยกระดับเป็น นักยุทธศาสตร์และนักปฏิบัติการในการขับเคลื่อนงานพัฒนา

(๑.๖) สนับสนุนการแก้ไขปัญหทั้งระบบ โดยใช้โครงการการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัย บ้านมั่นคงเป็นเครื่องมือนำไปสู่การพัฒนาทุกมิติ

(๑.๗) เชื่อมโยงองค์กรชุมชนให้เป็นเครือข่าย และเชื่อมโยงภาคีที่หลากหลายเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา

(๒) เกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงเมือง มีกรอบงบประมาณเฉลี่ย จำนวน ๗๒,๗๓๘ บาทต่อครัวเรือน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๒.๑) การเตรียมกระบวนการ ๓,๒๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๒) การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค

(๒.๒.๑) ปรับปรุงในที่ดินเดิม ๒๕,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๒.๒) รื้อสร้างใหม่ในที่ดินเดิม ๓๕,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๒.๓) สร้างใหม่ในที่ดินใหม่ ๔๕,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๒.๔) สร้างอาคารแนวสูง ๕๒,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๒.๕) สำรองงบสาธารณูปโภคและอื่น ๆ ๑,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๒.๖) พัฒนาสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ๖๕๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๓) การอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย ๓๐,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๔) การบริหารจัดการชุมชนกำหนดกรอบงบประมาณวงเงินขั้นต่ำ ๕๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๕ สถาบันกำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงชนบทและกรอบเกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณ ดังนี้

(๑) แนวทางการดำเนินงานโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงชนบท

(๑.๑) กลุ่มผู้เดือดร้อนเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาและการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาความยากจน สร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินในระยะยาว

(๑.๒) สนับสนุนการพัฒนาทั้งตำบล แก้ไขปัญหาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย และครอบคลุมการพัฒนาทุกด้านที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและตำบล

(๑.๓) สนับสนุนให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดีของชุมชนท้องถิ่น มีระบบบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาระบบทั้งในชุมชน นอกชุมชน และในพื้นที่ตำบล

(๑.๔) สนับสนุนให้สภาองค์กรชุมชน กองทุนสวัสดิการชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน เป็นกลไกในการเชื่อมโยงการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่

(๑.๕) สร้างระบบฐานข้อมูลผู้เดือดร้อน ด้านที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน การประกอบอาชีพ ระบบเศรษฐกิจของตำบล แผนพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เชิงบูรณาการร่วมกันในตำบลที่ทุกภาคส่วนยอมรับ

(๑.๖) มีผังชีวิตชุมชนหรือตำบลของตนเอง จากการมีส่วนร่วมออกแบบและกำหนดเป้าหมายของคนในชุมชนที่จะสร้างความมั่นคง ความอุดมสมบูรณ์ โดยวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ สภาพแวดล้อมในอดีต ปัจจุบัน ตลอดจนเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต

(๑.๗) ส่งเสริมกระบวนการออมทรัพย์ และสร้างระบบทุนของคนในตำบล หรือกองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีความต่อเนื่อง เพื่อเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนและตำบลอย่างยั่งยืน

(๒) เกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงชนบท มีกรอบงบประมาณเฉลี่ย จำนวน ๗๒,๗๓๘ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๑) การเตรียมกระบวนการ

- (๒.๑.๑) ระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัดละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท
(๒.๑.๒) ระดับตำบล ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อโครงการ
(๒.๑.๓) ระดับกลุ่มองค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชนเบื้องต้นไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อโครงการ

(๒.๒) การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค

- (๒.๒.๑) ด้านกายภาพ ๑๒,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน
(๒.๒.๒) ด้านเศรษฐกิจ ๒,๕๐๐ บาทต่อครัวเรือน
(๒.๒.๓) ด้านสังคม ๒,๕๐๐ บาทต่อครัวเรือน
(๒.๒.๔) สำรองบสาธารณูปโภคและอื่น ๆ ๑,๗๓๘ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๓) การอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย ๔๐,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

ข้อ ๖ กรณีที่สถาบันมีความจำเป็นหรือการดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สถาบันอาจมีการเปลี่ยนแปลงการสนับสนุนงบประมาณได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๗ กรณีอื่น ๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้เป็นไปตามคู่มือเกี่ยวกับการบริหารโครงการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงเมืองและชนบท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสมชาติ ภาระสุวรรณ)

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน